

REFERAT Økonomiudvalget 2022-25 d. 06-12-2023

Mødedato Onsdag d. 06. december 2023 kl. 13:00

Mødested Mødesalen i Faaborg - Ekstraordinært møde

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Daglig likviditet.....	4
Godkendelse af protokol.....	8

Punkt 435: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-11-21

Beslutning

Afbud fra Hans Stavnsager og Anne Jørgensen

Godkendt.

Punkt 436: Daglig likviditet

00.32.14-Ø10-1-10

Resume

Der gives en generel orientering om kommunens likviditet og der skal tages stilling til afhændelse af en del af kommunes værdipapirportefølje.

Indstilling

Forvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget anbefaler kommunalbestyrelsen at godkende, at forvaltningen kan afhænde værdipapirer i den ordinære portefølje på 125 mio. kr.

Beslutning fra Økonomiudvalget 2022-25, 27. november 2023, pkt. 408:

Afbud fra Lea Haahr

Sagens sendes tilbage til forvaltningen mhp. yderligere belysning.

.....
Yderligere til sagen

Uddybning af opgørelse af kursgevinster/tab vedlagt i bilag.

Sagsfremstilling

Kommunens samlede likviditetsberedskab består dels af indestående på bankkonti og dels af værdipapirer i depoter.

Kommunens daglige likviditet tæller til gengæld alene indestående/trækningsret på kommunens konti i pengeinstitut, idet dette er den likviditet, der er tilgængelig på daglig basis til fx udbetaling af lønninger, betaling af kreditorer m.v.

Den daglige likviditet har i en længere periode været for nedadgående, hvilket var årsagen til, at kommunalbestyrelsen primo 2023 besluttede at udvide kreditrammen hos Nordea fra 225 mio. kr. til 375 mio. kr. (Økonomiudvalgsmøde den 27. februar 2023, punkt. 70).

I perioden 1. november 2022 – 31. oktober 2023 har der ikke været nogle bankdage, hvor der har været et positivt indestående på kommunens hovedkonto. Alle dage har der været en gæld af varierende størrelse. Dette har været situationen siden medio 2022. Det gennemsnitlige træk på kontoen har i nævnte periode været 134 mio. kr. og for den seneste måned (oktober 2023) udgjorde det laveste træk på kontoen 110 mio. kr. I bilag 1 er udviklingen vist grafisk.

I et rentemiljø med negative renter har det hidtil ikke haft negative konsekvenser, at saldoen på kommunens hovedkonto i lange perioder af året har været negativ, men i takt med, at renten er steget i 2022 og 2023, betyder udnyttelse af kreditrammen, at der betales væsentlige renter. Primo januar 2023 var renten ved træk på kontoen 2,35% p.a. Renten er

steget yderligere i løbet af 2023, og i november 2023 betales en rente på 4,2% p.a. (ved indestående på kontoen modtages en rente på 3,6% p.a.).

I mange år har det været praksis at placere overskydende likviditet i værdipapirer for på den måde at opnå bedst muligt afkast heraf. I årene med negative renter af indestående på bankkonti, har der også været et incitament til at placere likviditeten i værdipapirer.

Værdien af kommunens værdipapirer (ekskl. FFV-midler) udgjorde pr. 31. oktober 2023 375 mio. kr., og der er for årets første 10 måneder opnået et positivt afkast på 3,28% (inkl. urealiserede/realiserede kursgevinster/tab).

Fordi der på intet tidspunkt i løbet af en måned er et positivt indestående i pengeinstitut, sker investeringen i værdipapirer reelt nu for lånte penge. Det har den konsekvens, at kommunen i princippet påtager sig en dobbelt risiko. Den dobbelte risiko består i, at kommunen har en renterisiko i forhold til gæld i banken samtidig med, at der i forhold til værdipapirerne som altid er en risiko for kursfald samt usikkerhed om afkast. Afkast af værdipapirer pr. 31. oktober 2023 er mindre end den rente, der betales på gæld i banken. Afkast for hele 2023 kendes dog endnu ikke.

Forvaltningen indstiller derfor, at der sker afhændelse af en del af værdipapirporteføljen primo januar 2024. Salg af værdipapirer vil ikke påvirke den gennemsnitlige likviditet opgjort efter kassekreditreglen, idet denne er opgjort som ”gennemsnittet over de seneste 12 måneder af de daglige saldi af de likvide aktiver (kassebeholdning, indestående i pengeinstitutter, obligationsbeholdning m.v.) fratrukket gennemsnittet af kassekreditter”. Der er dermed blot tale om en omplacering mellem de elementer, der indgår i opgørelsen af den gennemsnitlige likviditet.

Forvaltningen anbefaler, at der afhændes værdipapirer for 125 mio. kr.

Anbefaling om afhændelse af 125 mio. kr.

Der afhændes værdipapirer for 125 mio. kr. Afhændelse i denne størrelsesorden vil skabe en form for balance på hovedkontoen, så man fremadrettet primo måneden vil have et indestående på hovedkontoen i niveauet 25 – 45 mio. kr. I løbet af måneden vil saldoen på hovedkontoen fortsat gå i minus, men med et væsentligt mindre beløb end tilfældet er i dag. Rentebetaling på hovedkontoen vil derfor mindskes væsentligt. Afhændelse af værdipapirer vil betyde et mindre afkast heraf som følge af reduktion af depotets størrelse. Til gengæld vil risikoen for eventuelle tab på værdipapirer blive elimineret for den del af porteføljen, som afhændes. Den aktuelle kreditramme hos pengeinstitut vil i samme ombæring kunne nedbringes.

I tilfælde af et positivt indestående på kommunens hovedkonto modtages pr. november en rente på 3,6% p.a. Dette er p.t. på niveau med det afkast, der er opnået af værdipapirerne i 2023.

Nedenfor beskrives konsekvenserne, hvis der i stedet frasælges hhv. 100 og 75 mio. kr. i værdipapirporteføljen (se også nedenstående tabel).

Alternativ – afhændelse af 100 mio. kr.

Der afhændes værdipapirer for 100 mio. kr. Beløbet vil i et væsentligt omfang reducere rentebetalingen på hovedkontoen, men 100 mio. kr. er kun lige tilstrækkeligt til, at saldoen på hovedkontoen primo måneden vil balancere omkring 0 kr. Salget vil dog bidrage til en bedre afbalancering af den tidligere beskrevne "dobbelte risiko" vedrørende rente af gæld i bank og afkast af værdipapirer.

Alternativ – afhændelse af 75 mio. kr.

Der afhændes værdipapirer for 75 mio. Beløbet vil være med til at reducere rentebetalingen på hovedkontoen, men et salg på 75 mio. kr. vil ikke være tilstrækkelig til, at saldoen på hovedkontoen på noget tidspunkt på måneden vil blive et indestående. Den daglige likviditet vil dermed fortsat ikke være robust og en væsentlig kreditramme er fortsat nødvendig.

Salget vil dog bidrage til en vis afbalancering af den tidligere beskrevne ”dobbelte risiko” vedrørende rente af gæld i bank og afkast af værdipapirer.

Det fremgår ikke entydigt i kompetenceplanen, hvor beslutningskompetencen ligger i forhold til afhændelse af værdipapirer. Af denne grund indstilles det, at beslutningen træffes af kommunalbestyrelsen efter indstilling fra Økonomiudvalget i lighed med sagen om udvidelse af kreditrammen fra tidligere i 2023.

Økonomi

I nedenstående tabel fremgår de afledte økonomiske konsekvenser ved frasalg af hhv. 125, 100 og 75 mio. kr.

Følgende forudsætninger er anvendt ved beregningen:

- Rentesats ved træk på hovedkonto, 4,2% p.a.
- Afkast af værdipapirportefølje i form af rente/udbytte, men uden kurstab/kursgevinst, 2,72% p.a.

Omfang af afhændelse af værdipapirer	Årlig reduktion i renteudgift i på hovedkonto, t.kr.	Årlig reduktion i afkast af værdipapirer, t.kr.	Samlet årlig påvirkning, t.kr.
125 mio. kr. (det forvaltningen indstiller)	5.250	-3.400	1.850
100 mio. kr.	4.200	-2.720	1.480
75 mio. kr.	3.150	-2.040	1.110

Renteniveauet er over en periode steget væsentligt, og det må derfor forventes, at der potentielt vil kunne opnås et bedre renteafkast af porteføljen fremadrettet målt i forhold til de nuværende 2,72%. De beregnede beløb er derfor behæftet med en vis usikkerhed.

Kurstab/kursgevinster af værdipapirer kan også have en vis betydning. I 2022 var kurstabene massive, mens man i andre år har opnået kursgevinster. Det er således ikke beløb der kan regnes på, da fremtidige kurser af værdipapirer ikke kendes.

Med de forbehold, der kan være nødvendige at tage omkring fremtidig udvikling i kurser på de finansielle markeder, renteniveau m.v. så viser ovenstående tabel, at der ved afhændelse af 125 mio. kr. i værdipapirer kan opnås en årlig besparelse i niveauet 1,850 mio. kr. Reduceres beløb til afhændelse mindskes besparelsen tilsvarende. Som anført ovenfor elimineres risikoen for tab på værdipapirerne i samme ombæring.

Hvis renteniveauet falder og/eller den daglige likviditet på et senere tidspunkt forbedres, kan det igen overvejes at allokere flere midler til værdipapirer.

Beslutning

Afbud fra Hans Stavnsager og Anne Jørgensen

Indstillingen anbefales overfor kommunalbestyrelsen.

Bilag

Bilag 1 - graf udvikling likviditet

Opgørelse af kursgevinstertab

Punkt 437: Godkendelse af protokol

00.01.00-G01-11-21

Beslutning

Afbud fra Hans Stavnsager og Anne Jørgensen

Godkendt.